

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az ítéletábra Bakkné dr. Gaál Éva ügyvéd által képviselt **felperes neve felperesnek** dr. Tóth László ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) **I. r.**, **II.rendű alperes neve** (II.rendű alperes címe) **II. r.** és dr. Horváth Zoltán ügyvéd által képviselt **III.rendű alperes neve III. r. alperesek** ellen **tulajdonjog megállapítása** iránti perében a Vas Megyei Bíróság 2007. június 27-én kelt P.20.331/2007/3. számú közbenső ítéletével szemben az I. r. alperes által 6. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

K ö z b e n s ő í t é l e t e t :

Az ítéletábra a megyei bíróság közbenső ítéletének megfellebbeezett rendelkezéseit részben és akként változtatja meg, hogy a felperes és az I. r. alperes között 2001. május 1-től 2002. április 15-ig és 2002. november 1-től 2004. február 15-ig állt fenn az élettársi közösség.

Köteles az I. r. alperes 15 napon belül megfizetni a felperesnek 12.000,- (Tizenkettőezer) Ft másodfokú perköltséget, ezt meghaladóan viselni tartozik a fellebbezési eljárásban felmerült költségeit.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A megyei bíróság közbenső ítéletével megállapította, hogy a felperes és az I. r. alperes között 2001. március 1-jétől 2002. április 15-éig és 2002. október 1-jétől 2004. február 15-éig élettársi közösség állt fenn.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy az I. r. alperes 1998. óta tulajdonosa a perrel érintett ingatlanoknak, a felperes és az I. r. alperes 2000. februárjában ismerkedett meg egymással, 2000. márciusában létesítettek szexuális kapcsolatot. Az I. r. alperes 2000. márciusától 2001. márciusáig hetente több alkalommal aludt a felperes szüleinek házában. Ekkor szexuális kapcsolaton kívül érzelmi kapcsolat is állt fenn a felek közt, de gazdasági közösségben nem éltek.

A bíróság megállapítása szerint a felperes és az I. r. alperes 2001. március 1-jétől **helység 1-en** bérelt lakást. Megbeszélték, hogy az alperesi ingatlanon közösen fognak építkezni, anyagi erőiket erre fogják koncentrálni. Az építkezés érdekében került sor a **helység 1-re** költözésre. 2000. márciusától érzelmi és szexuális kapcsolaton kívül gazdasági közösségben éltek

együtt. Albérleti díjat közösen fizettek, közösen viselték az együttélés költségeit, együttműködtek a hosszú távú gazdasági célok elérése érdekében. Az építkezésnél a felperes szülei is segítettek. A felperes fizetése a közös kasszába folyt, ebből járult hozzá a közös kiadásokhoz és részben az építkezés költségeihez. A felperes a közös albérletből járt napi rendszerességgel **helység 2-re** dolgozni, majd a munkaidő lejártát követően oda tért vissza. Végezte a háztartási munkákat, több alkalommal főzött az építkezésen dolgozó munkásoknak is. A felperes 2001. szeptemberi diplomaosztóján a szülein és testvérein kívül az I. r. alperes is jelen volt. Jegygyűrűt 2001. december 24-én váltottak, az eljegyzésre pedig a szülők jelenlétében 2002. januárjában került sor.

Az I. r. alperesnek 2001. őszétől 2002. tavaszáig alkalmi jelleggel szexuális kapcsolata állt fenn **A-val**, a kapcsolatról a felperes nem tudott. 2002. április közepétől 2002. szeptember végéig a felek nem éltek együtt, a felperes a szüleihez költözött vissza. Ebben az időszakban az I. r. alperes **B -vel** tartott fenn érzelmi és szexuális kapcsolatot, a nyári hónapokban együtt is éltek az albérletben, de kapcsolatuk 2002. szeptemberében megszakadt. A felek kibékültek egymással, a felperes 2002. október elején visszaköltözött az albérletbe. Ekkortól ismételten érzelmi és gazdasági közösségben éltek együtt. Az építkezést közösen folytatták, közösen gazdálkodtak, közösen viselték az albérleti díjat, az együttélés és az építkezés költségeit, a felperes innét járt be **helység 2** munkahelyére.

Az I. r. alperes 2002. őszén felújította alkalmi szexuális kapcsolatát **A-val**.

2002. végén vagy 2003. elején a felek beköltöztek az időközben nagyrészt elkészült **helység 1**, ... szám alatti lakóházba. Együttélésüket 2004. februárjáig folytatták, amikor is a felperes visszaköltözött szüleihez.

A bíróság a közbenső ítélet jogi indoklásában kiemelte, hogy az élettársi jogviszony léte a Ptk. 685/A.. §-ában írt valamennyi tényállási elem fennállását megköveteli: a házasságkötés nélküli együttélést, a közös háztartást, az érzelmi- és gazdasági kapcsolatot, de emellett a közös vagyoni cél elérése érdekében az érzelmi, vagyoni érdekközösséget, akarategységet is, amelyben a felek egymást kölcsönösen támogatják, vagyoni ügyeiket közösen intézik, összetartozásukat minden vonatkozásban vállalják.

Hangsúlyozta a bíróság, hogy önmagában az a körülmény, hogy két személy az ideje egy részét együtt tölti, az életvitellel járó költségeket megosztják, illetve egymás ellátásában időszakosan segítséget nyújtanak, az élettársi kapcsolat megállapításához nem elegendő. A gazdasági együttműködésnek az a formája alapoz csak meg élettársi viszonyt, amelynek során a felek elsősorban közös gazdasági cél elérése érdekében végeznek tevékenységet, illetve használják fel vagyoni eszközeiket.

A megyei bíróság a tanúvallomások értékelésével úgy foglalt állást, hogy 2001. február végéig a felek között csupán érzelmi- és szexuális kapcsolat állt fenn, gazdasági kapcsolat nem, hosszútávú közös gazdasági céljaik még nem voltak.

A 2001. márciusától kezdődő időszak értékelése során meghatározó jelentőséget tulajdonított az albérletbe költözésnek és a felek közötti eljegyzésnek. Álláspontja szerint csak az lehetett az indoka annak, hogy az 1997-től a szülei házában élő I. r. alperes **helység 1-en** albérletbe költözzön, hogy a továbbiakban kettesben kívánt együtt élni a felperessel és közelebb akart lenni a **helység 1-i** építkezéshez. 2001. karácsonyán a felek jegygyűrűt váltottak, 2002. január elején a szülők jelenlétében eljegyzést tartottak. Ezek a tények arra

utalnak, hogy a **helység 1-i** albérletben már gazdasági közösségben éltek együtt, közös gazdasági célok megvalósulásán dolgoztak, be kívánták fejezni az építkezést. Együvé tartozásukat harmadik személyek felé is vállalták, mindezt **1., 2., 3. és 4.** elfogulatlan tanúk nyilatkozatai alátámasztják.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az I. r. alperes ugyan alkalmi szexuális kapcsolatot tartott fel **A-val**, de ez a felek közti együttélést a felperes tudomásának hiányában nem befolyásolta. Az I. r. alperes és **"C"** között a tanú által megjelölt kapcsolat 2001. júniusától októberéig nem állt fenn, hiszen a 2001. szeptemberi diplomaosztóról készült kép arról árulkodik, hogy a felperes és az I. r. alperes között bizalmas kapcsolat állt fenn és a felperesi szülők az I. r. alperest családtagként kezelték.

Utalt még arra is a bíróság, hogy **5.** tanú nyilatkozata az I. r. alperesi előadást támasztja alá, de vallomása a családi kapcsolatra tekintettel nem minősíthető elfogulatlannak.

A közbenső ítélet indokolása szerint az élettársi kapcsolat 2002. nyarán történő megszakadását a felperesi nyilatkozat és a tanúk vallomásai is alátámasztják. **"B"** tanúvallomása alapján megállapítható, hogy 2002. tavaszától 2002. őszéig ő volt a barátnője az I. r. alperesnek, mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy 2002. április 16-tól 2002. szeptember 30-ig a felperes és az I. r. alperes nem éltek együtt, sem érzelmi, sem szexuális, sem pedig gazdasági kapcsolat nem állt fenn köztük.

A felperesi szülők, **1., 2., ... és 3.** tanúk nyilatkozatai és a felperesi tényállítások alapján a megyei bíróság megállapította, hogy 2002. őszétől a felek előbb az albérletben, majd a **helység 1,** alatti ingatlanban ismét együtt éltek, érzelmi- és gazdasági közösség állt fenn köztük, házasságot terveztek és gyermeket akartak. Utalt arra, hogy a tanúk a felperes szüleinek kivételével elfogulatlannak tekinthetők. A bíróság értékelte azt is, hogy **"A"** előadása szerint 2002. őszétől 2004-ig ismét volt szexuális kapcsolata az I. r. alperessel. **"D"** 2002. októberében dolgozott a családi háznál, ez alatt a **helység 1-i** albérletben lakott, de a felperest nem látta. **6.** tanú úgy nyilatkozott, hogy az ő tulajdonában lévő és az I. r. alperes által bérelt lakásban az alperes egyedül élt, élettársa nem volt. **5.** tanú az I. r. alperes álláspontját támasztotta alá. A felmerült bizonyítékok mérlegelése alapján a bíróság azt állapította meg, hogy 2002. október 1-jétől 2004. február 15-ig először a **helység 1, ...** szám alatti albérletben, majd a ... szám alatti ingatlanban élettársi kapcsolat állt fenn a felek között. **A-val** fenntartott alkalmi szexuális kapcsolat önmagában nem képes az élettársi kapcsolat fennálltát megkérdőjelezni. Az építkezésen dolgozó emberek általában csak néhány napot töltöttek a munkával, e rövid időszak alatt a felek kapcsolatának jellegét nem tudták megítélni.

Az alperes fellebbezésében kérte, hogy az ítélet tábla a közbenső ítéletet változtassa meg, a felperes keresetét utasítsa el. Hangsúlyozta, hogy az élettársi viszony létrejöttéhez elengedhetetlen feltétel, hogy a felek közt gazdasági közösség álljon fenn és hosszútávon gazdasági együttműködésre törekedjenek. Kiemelte, hogy a felperes előadásai ténybelileg és időben is pontatlanok voltak. Vitatta azt az ítéleti álláspontot, hogy az eljegyzés is alátámasztotta az élettársi kapcsolat létét.

Ezen időszakra igazolta, hogy folyamatos kapcsolatot tartott fenn **A-val**, aki a **helység 1-i** albérleti lakással szemben lakott. A felperessel való együttélés mellett ez nem lett volna elképzelhető.

Az eljegyzés komolytalanságára az utal, hogy áprilisban még a bíróság álláspontja szerint is megszakadt az élettársi kapcsolat.

Hangsúlyozta, hogy 2001. nyarán **"C"-vel** élt együtt, a felperes évfolyamtársaitól származó információi szerint a diplomaosztó nem 2001. szeptemberében, hanem 2001. július 7-én volt. E tekintetben kérte a felperest arra kötelezni, hogy a diplomáját mutassa be a bíróságnak.

Megjegyezte, hogy a közbenső ítélet indokolásának 2. oldal 5. bekezdése és 7. bekezdése ellentétes egymással. Előbbiben a bíróság úgy foglal állást, hogy 2000. márciusától még nem voltak élettársak, de az utóbbi bekezdésben már ugyanerre az időpontra élettársi kapcsolatot állapít meg.

Vitatta azt a ténymegállapítást, hogy a felek az albérleti díjat és az együttélés költségeit közösen viselték.

Kifogásolta, hogy a bíróság **"C"** vallomását teljesen, **"A"** vallomását részben figyelmen kívül hagyta. Nem volt tekintettel arra, hogy a felperes szülei nem minősülnek érdektelen tanúnak, 4. tanút annak ellenére minősítette elfogulatlannak, hogy a tárgyaláson írásos feljegyzésekből adta meg válaszait és elismerte, hogy a felperessel a meghallgatását megelőzően konzultált. **3. tanú** vallomását elfogulatlannak tekintette ugyan a bíróság, de az ő szavahihetőségét az I. r. alperes a bútor árának megjelölésével kapcsolatosan megdöntötte. A fellebbezés szerint az általa bejelentett tanúk vallomását nem kellően értékelte a bíróság. **6. tanú** vallomásából nem emelte ki, hogy a bérelt lakás az ő tulajdonában állt, többször járt a lakásban, ahol az I. r. alperes egyedül lakott, élettársa nem, csak barátnői voltak. **"D"** tanú okiratokkal igazolta, hogy 2002. októberében 7-10 napot ott dolgozott, az albérletben aludt és úgy nyilatkozott, hogy a felperest ezalatt nem látta, csupán egy 40 év körüli hölgygel (**A-val**) találkozott. **"E"** 2002. tavaszától őszeig 6 hónapig dolgozott a **helység 1-i** építkezésen, de a felperest nem látta.

Rámutatott arra is, hogy az elsőfokú eljárásban mindvégig következetesen 2001. május 1. napjában jelölte meg a **helység 1-i** albérletbe való beköltözése időpontját, ezt erősítette meg a lakás tulajdonosa, **6. tanú** is, ugyanakkor a bíróság ítéletében - a felek egyező előadására tévesen utalva - március 1-jében határozta meg ezt az időpontot.

Az I. r. alperes fellebbezése az alábbiak szerint csupán kisebb részében alapos.

A megyei bíróság a közbenső ítélettel elbírált jog fennállása tekintetében a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a releváns körülményeket feltárta, ezeknek a Ptk. 685/A. §-ában írtakkal és az alkalmazása során kialakult bírói gyakorlattal összhangban való, okszerű mérlegelése útján állapította meg, hogy a felperes - az általa állított időszak egy részében - az I. r. alperessel élettársi kapcsolatban élt. E tekintetben az ítélet tábla az alábbiakat emeli ki.

A bíróságnak abban kellett állást foglalnia, hogy az élettársi jogviszony megállapításához szükséges - a Ptk. 685/A. §-ában meghatározott - együttes feltételek fennálltak-e. A házasságkötés nélküli közös háztartásban, érzelmi- és gazdasági közösségben való együttélés olyan, a mindennapi életvitel során érvényesülő együttműködés, amelynek egyes elemei - az érzelmi közösség, az együttgazdálkodás, a közös vagyoni cél, a szoros érzelmi- és gazdasági összetartozás - elsődlegesen a felek szubjektív tudattartalmában vannak jelen, de megnyilvánulnak kívülálló személyek előtt is. Az élettársi kapcsolat olyan sajátos családi jellegű kapcsolat, amelynek tagjai párként, családként jelennek meg, s nyilvánvaló a környezet számára is, hogy a mindennapi életvitel során és a jelentősebb vagyoni ügyekben

együttműködnek. Emiatt az élettársi kapcsolat fennállásának megállapítása során egyrészt a felekhez közel álló - ezért életvitelükre nagyobb rálátással bíró - személyek nyilatkozatai, másrészt a szoros összetartozásnak harmadik személyek felé való megnyilvánulási formái különös jelentőséggel bírnak.

A bíróságnak a Pp. 206. § (1) bekezdéséből következően az a feladata, hogy a tényállást a felek előadásainak és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítsa meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékelje és a meggyőződése szerint bírálja el. Ennek túlnyomórészt eleget tett az elsőfokú bíróság. Helytállóan tulajdonított döntő jelentőséget a felperes és az I. r. alperes közös albérletbe költözésének, a családi nyilvánosság előtt megtartott eljegyzésnek, az ünnepélyes diplomaosztón való családi együttlétnek. Ezek a megnyilvánulások ugyanis a felek kapcsolatának társadalmi megítélése szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak.

A barátok (1, 2, 3), valamint a felperes munkáltatója (4.tanú) konkrét életszituációkhoz (munkabajárás, szülők segítsége, gyermektervezés, szabadidő eltöltése, otthoni körülmények) kötődő életszerű tényelőadást tettek az együttélés körülményeiről, a felek közös terveiről, az életvitelekről együttlétről.

Az I. r. alperes tagadásával szemben ezeknek a tanúknak életszerű és konkrét eseményekhez kötött vallomásai alkalmasak az élettársi viszony fennálltának ítéleti bizonyossággal történő megállapítására.

Csupán a fellebbezésben írtakra tekintettel mutat rá az ítéletábra, hogy sem 4., sem **3. tanú** szavahihetőségét nem teszi kétségessé az a körülmény, hogy hosszú évek múltán az időpontokra, az események sorrendiségére pontosan nem emlékeztek. Mindemellett a per szempontjából fontos körülményekről tett vallomásaik bizonyítékként értékelendők.

A felek jövedelmi viszonyainak a közös szerzéshez való hozzájárulásuk aránya megállapítása körében lesz relevanciája.

"A" tanúvallomása nem cáfolja azt az egyéb bizonyítékok értékelése alapján helyesen tett megállapítást, hogy az I. r. alperessel a felperes tudta nélkül folytatott rendszeres szexuális viszony mellett fennállt az élettársi kapcsolat.

"C" tanúvallomását az elsőfokú bíróság összevetette az egyéb bizonyítékokkal, a diploma átvételének pontos dátuma pedig döntő jelentőséggel nem bír.

Helyes az a megállapítás is, hogy az építkezésen dolgozó tanúk általában csupán néhány napot töltöttek ott munkával, e rövid időszak alatt a felek közötti kapcsolat jellegét pontosan megítélni nem volt módjuk. "E" 2002. tavaszától őszéig dolgozott az ingatlanon, ezalatt a felperest nem látta. Vallomásának azonban azért nincs jelentősége, mert az elsőfokú bíróság erre az időszakra nem is állapította meg a felperes és az I. r. alperes között az élettársi kapcsolat fennálltát.

Az ítéletnek a fellebbezésben hivatkozott 2. oldala elírást tartalmaz, a rendelkező részből kitűnően az élettársi kapcsolat az elsőfokú bíróság szerint 2001. március 1-jén kezdődött.

Alapos azonban a fellebbezés a **helység 1-i** albérletbe költözés időpontját, ekként az élettársi viszony kezdetét illetően.

A megyei bíróság a felek egyező előadására való téves utalással állapította meg a 2001. március 1-jei időpontot, ugyanis az I. r. alperes az eljárás során következetesen azt nyilatkozta, hogy 2001. május 1-jén költözött albérletbe. A lakás tulajdonosa, **6. tanú** is ezt erősítette meg.

Alappal sérelmezte az I. r. alperes azt is, hogy az elsőfokú ítélet nem értékelte kielégítően **"D"** tanúvallomását. A tanú nyilatkozata szerint 2002. októberében közel 10 napot töltött a **helység 1-i** albérletben, mialatt a ... utcai építkezésen dolgozott. Ott tartózkodásának időpontját a felperes nem vitatta, de ezt a tanú a munkájáról kiállított számlákkal maga is igazolta. Vallomásának indokolatlan figyelmen kívül hagyásával állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felek a tavasszal megszakadt életközösségüket 2002. október 1-jén állították helyre. A felek életvitelszerű együttélése ugyanis a tanú tudta nélkül, az általa használt másfél szobás lakásban nem valósulhatott meg. Az élettársi kapcsolat helyreállítására így 2002. november 1-jét megelőzően nem kerülhetett sor.

A fentiekén túl az ítéltábla az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást csupán a **helység 1**, ... szám alatti családi házba való beköltözés időpontja tekintetében tartotta szükségesnek módosítani. Az elsőfokú ítéletben meghatározott - 2002. vége vagy 2003. eleje - beköltözési időponttal szemben **1., 2. tanúk** vallomása és az I. r. alperes fellebbezési eljárás során tett nyilatkozata kétséget kizáróan alátámasztja a 2002. november végi beköltözést. Ez illeszkedik a felperes tényelőadásaihoz is, mely szerint a kapcsolat helyreállítását követően hamarosan a családi házba költöztek.

A tényállás fenti - kisebb mértékű - módosítása következtében az ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdés második fordulata alapján az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének megfellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatta.

Az I. r. alperes fellebbezése túlnyomórészt alaptalan volt, így a Pp. 81. § (1) bekezdésére figyelemmel - a pernyertesség-pervesztesség aránya, az I. r. alperes által lerótt fellebbezési eljárási illeték és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdésében írtak megfelelő figyelembevételével - kötelezte az I. r. alperest a 10.000,- Ft + ÁFA összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség felperes javára történő megfizetésére és a fellebbezéssel kapcsolatosan felmerült egyéb költségeinek viselésére.

Győr, 2008. május 5. napján

Dr. Világi Erzsébet sk. Dr. Maurer Ádám sk.
a tanács elnöke előadó bíró

Dr. Havasiné dr. Orbán Mária sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: